

EUAA Katalog spoljnog delovanja

EUAA Katalog spoljnog delovanja 2025

Rukopis za štampu je dovršen u novembru 2025.

Ni Agencija Evropske unije za azil (EUAA) niti bilo koje lice koje deluje u ime EUAA nije odgovorno za korišćenje informacija koje su sadržane u ovoj publikaciji.

Luksemburg: Kancelarija za publikacije Evropske unije, 2025.

© Agencija Evropske unije za azil (EUAA), 2025

Naslovna fotografija / ilustracija:

Naslovna strana:

Reprodukcija je dozvoljena pod uslovom da se navede izvor. Za bilo kakvu upotrebu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koji nije pod autorskim pravima EUAA, dozvola se mora tražiti direktno od vlasnika autorskih prava.

Sadržaj

Sadržaj	4
Akronimi	5
Uvod	6
Mandat EUAA u okviru spoljne dimenzije	6
Učešće zemalja EU+	7
Ciljevi kataloga	8
Struktura kataloga	9
1) Doprinos jačanju i uspostavljanju zakonodavstva, institucija i sistema azila, u skladu sa CEAS i standardima EU	10
Razvoj i/ili usklađivanje zakonodavstva i sistema za azil i prihvata sa CEAS	11
Koordinacija između relevantnih aktera u upravljanju azilom i prihvatom	12
Jačanje kapaciteta nacionalnih organa za upravljanje promjenama radi unapređenja sistema azila i prihvata	13
Planiranje vanrednih situacija	14
Digitalna transformacija	15
Međunarodno angažovanje	16
2) Doprinos efikasnim procedurama azila	17
Pristup međunarodnoj zaštiti	18
Identifikacija, procena i upućivanje osoba sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama	19
Specijalizovane procedure za maloletnike bez pratnje i razdvojenju decu	20
Kvalitet procesa azila i donošenja odluka	21
Razvoj kapaciteta službenika za prvi kontakt sa tražiocima azila	22
Razvoj kapaciteta službenika za azil	23
Unapređenje razumevanja procedura preseljenja	24
3) Doprinos efikasnom sistemu prihvata	25
Usklađivanje uslova prihvata sa CEAS	26
Unapređeno upravljanje prihvatnim centrima	27
Identifikacija, procena i upućivanje osoba sa ranjivostima i efikasno upravljanje slučajevima u prihvatu	28
Razvoj kapaciteta službenika za prihvata	30

Akronimi

- ARC** Procena uslova prihvata
- BIA** Procena najboljeg interesa
- BIC** Najbolji interesi deteta
- BID** Utvrđivanje najboljeg interesa;
- CEAS** Zajednički evropski sistem azila
- COI** Informacije o zemlji porekla
- ECS** Strategija spoljne saradnje
- EU** Evropska unija
- EU+** Države članice EU i pridružene zemlje
- EUAA** Agencija Evropske unije za azil
- ICS** Sektor za međunarodnu saradnju
- IPSN** Identifikacija osoba sa posebnim postupovnim potrebama
- RSF** Centar za podršku preseljenju
- SNVA** Procena posebnih potreba i ranjivosti
- SOGIESC** Seksualna orijentacija, rodni identitet, rodno izražavanje i polne karakteristike
- SOP** Standardne operativne procedure
- UNHCR** Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbeglice

Uvod

Mandat EUAA u okviru spoljne dimenzije

Osnovna misija Agencije Evropske unije za azil (EUAA) je da pruži podršku državama članicama u implementaciji Zajedničkog evropskog sistema azila (CEAS). Pored toga, Agencija se takođe sve više angažuje u širem međunarodnom kontekstu, posebno u okviru **spoljne dimenzije CEAS-a**.

Nova EUAA External Cooperation Strategy (Strategija spoljne saradnje EUAA) (ECS), usvojena u martu 2023. godine, određuje opšti pravac, ciljeve i obim delovanja EUAA u okviru spoljne dimenzije. Ona teži strateškim ciljevima razvoja partnerstava sa partnerskim trećim zemljama kroz efikasnu, inovativnu saradnju zasnovanu na pravima i pružanje prilagođene podrške, koristeći stručnost, alate i najbolje prakse EUAA i zemalja EU+.

Velika promena koju je uveo ECS je prelazak sa identifikacije fiksnih geografskih prioriteta, kao što je navedeno u prethodnoj strategiji, na dinamičniji **pristup „usmeren na odnose“**. Ovaj pristup podrazumeva da će u svom spoljnom delovanju EUAA dati prioritet zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima koje žele da ispune svoje ciljeve za pridruživanje EU, a zatim i drugim zemljama evropskog susedstva i, konačno, zemljama izvan susedstva (u ovom dokumentu se navode kao zemlje „duž cele rute“).

Ovaj pristup ima za cilj da obezbedi veću fleksibilnost, omogućavajući Agenciji da odgovori na promenljive potrebe u spoljnoj dimenziji, u okviru raspoloživih resursa i uz raspodelu resursa proporcionalnu nivou prioriteta datom određenoj zemlji ili regionu.

U okviru EUAA, **Sektor za međunarodnu saradnju (ICS)** zadužen je za koordinaciju pružanja podrške partnerskim trećim zemljama. Oslanjajući se na svoju ekspertizu i poznavanje konteksta u partnerskim trećim zemljama, što donosi dodatnu vrednost u osmišljavanju i sprovođenju inicijativa za izgradnju kapaciteta van granica EU, ICS blisko sarađuje sa relevantnim sektorima i centrima unutar EUAA. Kako EU proširuje svoj angažman u spoljnoj dimenziji CEAS-a, EUAA postaje važan instrument u podsticanju dijaloga, koordinaciji napora i prilagođavanju mera podrške za rešavanje potreba partnerskih trećih zemalja.

Agencija može ponuditi sveobuhvatan **skup instrumenata saradnje** za sprovođenje aktivnosti u trećim zemljama. To uključuje bilateralne planove saradnje, dopunjene regionalnim inicijativama koje ⁽¹⁾ se bave zajedničkim potrebama i olakšavaju razmenu unutar određenih regiona. Pored toga, Agencija može da rasporedi službenike za vezu, sklopi sporazume o saradnji i pokrene ad hoc mere podrške.

Ovi instrumenti razvijaju se primenom **participativnog pristupa**, gde EUAA i partnerske vlasti zajednički rade na proceni potreba i identifikovanju oblasti saradnje. Ovaj pristup naglašava posvećenost EUAA prilagođavanju svojih strategija angažmana kako bi se efikasno odgovorilo

⁽¹⁾ Podržano različitim projektima kao što su Regionalna podrška EU sistemima upravljanja migracijama osetljivim na zaštitu na Zapadnom Balkanu i Regionalni pilot-projekat za Severnu Afriku i Niger (u trenutku pisanja ovih redova aktivnosti sa Nigerom su obustavljene).

na jedinstvene izazove i potrebe svake partnerske treće zemlje, olakšavajući sveobuhvatan i fleksibilan pristup pitanjima u vezi sa azilom izvan granica EU.

U sprovođenju svojih spoljnih angažmana EUAA primenjuje **strateški i adaptivan pristup**, koristeći najprikladniji instrument za planiranje, strukturiranje i pružanje podrške na osnovu specifičnih potreba i okolnosti partnerskih trećih zemalja. Ova strateška fleksibilnost sastavni je deo pristupa EUAA: izbor instrumenta zavisi od prirode i konteksta angažmana sa određenom partnerskom trećom zemljom.

U obavljanju svojih nadležnosti EUAA **blisko sarađuje sa relevantnim međunarodnim i međuvladinim organizacijama** putem različitih sporazuma o saradnji. Ovi sporazumi, koji mogu imati formu radnih aranžmana ili se uspostavljaju razmenom pisama, od suštinskog su značaja za obezbeđivanje efikasne koordinacije i izbegavanje dupliranja napora.

Radi unapređenja **koordinacije sa institucijama EU**, Agencija je 2018. godine formalizovala Radni aranžman o saradnji u spoljnim aktivnostima sa Generalnim direktoratom za migracije i unutrašnje poslove (DG HOME), a 2021. godine i Radni aranžman sa Evropskom službom za spoljne poslove (EEAS).

Učešće zemalja EU+

Zemlje EU+ imaju ključnu ulogu u osmišljavanju i sprovođenju instrumenata saradnje EUAA u spoljnoj dimenziji, zahvaljujući svojoj sposobnosti da ponude **specijalizovanu ekspertizu prilagođenu jedinstvenim potrebama i situacijama** partnerskih trećih zemalja. Doprinos zemalja EU+ prevazilazi uobičajeno deljenje znanja i uključuje aktivno učešće u diskusijama tokom faze izrade projekta.

Zemlje EU+ takođe **pružaju dragocene uvide** zasnovane na svom bogatom iskustvu u pitanjima vezanim za azil. Njihovo direktno učešće u oblikovanju projekata osigurava da inicijative budu usklađene sa međunarodnim standardima i najboljim praksama, čime se povećava njihova efikasnost i relevantnost. Stručnjaci iz zemalja EU+ mogu aktivno učestvovati u dijalogu, omogućavajući saradnički pristup koji uzima u obzir pravne, društvene i kulturne specifičnosti partnerskih trećih zemalja.

Direktno učešće zemalja EU+ uključuje i praktično, operativno angažovanje u pružanju podrške. Ovo dinamično učešće omogućava prenos praktičnih iskustava iz postojećih modela upravljanja i političkih okvira, podstičući razmene među kolegama i održivije rezultate u izgradnji kapaciteta u partnerskim trećim zemljama.

Pored toga, angažovanje zemalja EU+ u instrumentima saradnje pruža **platformu za umrežavanje i saradnju**. Ova saradnja prevazilazi neposredni obim projekta, stvarajući prilike za stručnjake da se upoznaju, razmenjuju iskustva i dele najbolje prakse. Takvo umrežavanje podstiče zajednicu prakse, olakšavajući kontinuirano učenje i stalno unapređenje u oblasti inicijativa vezanih za azil.

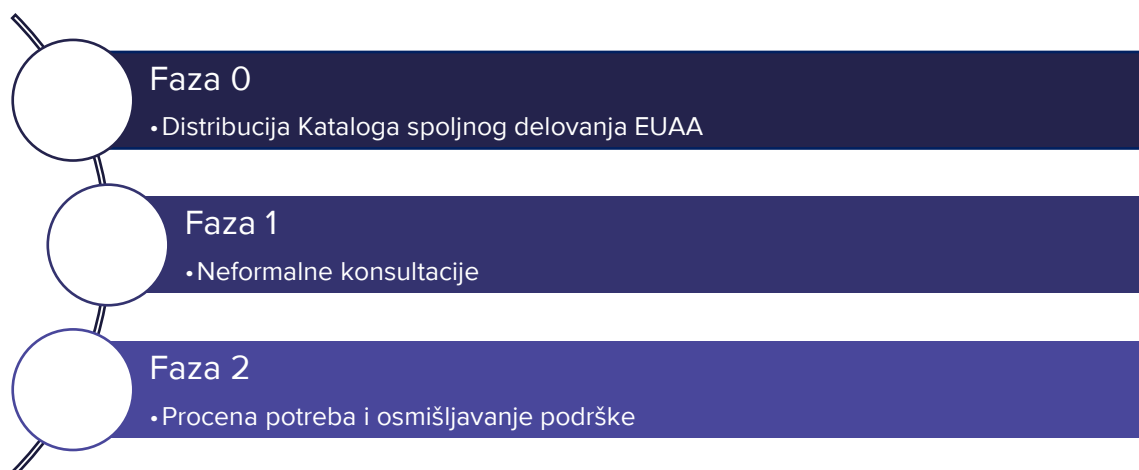

Ciljevi kataloga

Katalog spoljnog delovanja EUAA **može se koristiti za olakšavanje** procesa međusobne saradnje između EUAA i partnerskih trećih zemalja, kao i za informisanje o pregovorima i izradi planova i drugih instrumenata saradnje. Predstavlja referentni okvir tokom neformalnih konsultacija sa partnerskim trećim zemljama, pružajući ključne informacije i uvide o mogućem obimu i sadržaju podrške EUAA.

U tom smislu, katalog može biti koristan alat u različitim fazama, kao što je navedeno u nastavku:

U okviru **Faze 0**, katalog se objavljuje na veb-sajtu EUAA i redovno distribuira među sagovornicima EUAA. Faza 0 predstavlja preliminarni i opšti korak koji ima za cilj podizanje opšte svesti o vrstama podrške koje EUAA može pružiti u partnerskim trećim zemljama.

Faza 1 odnosi se na upotrebu kataloga tokom neformalnih konsultacija između EUAA i partnerskih trećih zemalja, gde može poslužiti kao temelj za usmeravanje diskusije o mogućoj podršci EUAA i identifikovanje prioriternih oblasti za procenu potreba.

U **Fazi 2**, katalog se može koristiti za identifikovanje specifičnih vrsta podrške kao odgovora na potrebe partnerskih trećih zemalja, kao i za obezbeđivanje efikasnog i efektivnog procesa određivanja prioriteta. Katalog takođe može da posluži kao osnova za izradu planova saradnje.

Katalog takođe ima za cilj da **ojača metodologiju programiranja koja** je zasnovana na potrebama i usmerena na rezultate. Katalog nastoji da **poveća nivo informisanosti** među zemljama EU+ i partnerskim trećim zemljama u vezi sa širokim spektrom mera podrške koje EUAA nudi.

Predstavlja **neobavezujući okvir koji dopunjuje zajednički proces procene potreba** koji sprovode **Agencija i partnerska treća zemlja**. Zajednički proces procene potreba podrazumeva zajedničke napore da se identifikuju prioritne oblasti koje zahtevaju podršku. Katalog, zauzvrat, olakšava identifikaciju potencijalnih oblasti saradnje bez propisivanja konkretnih aktivnosti. Umesto toga, on podržava proces saradničkog programiranja.

Odluke o tome koje aktivnosti treba sprovesti donose se zajednički, uzimajući u obzir faktore kao što su **potrebe aktera, raspoloživi resursi i lokalni konteksti**. Ovakav pristup obezbeđuje da mere podrške budu prilagođene jedinstvenim okolnostima i prioritetima svake partnerske treće zemlje, čime se podstiču održivi i značajni rezultati. Katalog služi kao **dinamičan vodič**, podstičući fleksibilnost i prilagodljivost u osmišljavanju efikasnih mera podrške.

Pored toga, aktivnosti navedene u okviru svake vrste podrške nisu iscrpne i imaju za cilj da pruže primere mogućih vrsta podrške. Pored toga, naslov i sadržaj modula i publikacija za obuku EUAA **moгу se menjati tokom vremena**. Korisnicima se stoga preporučuje da se pozivaju na relevantne stranice na veb-sajtu EUAA ⁽²⁾. Zaključno, katalog je zamišljen kao dinamičan dokument, koji omogućava ažuriranja i izmene kako bi se odgovorilo na buduće promene potreba i prioriteta.

Struktura kataloga

U skladu sa šablonom za planove saradnje, Katalog spoljnog delovanja EUAA strukturiran je oko **tri primarne oblasti saradnje**:

Doprinos jačanju i uspostavljanju zakonodavstva, institucija i sistema azila, u skladu sa CEAS i standardima EU

Doprinos efikasnim procedurama azila

Doprinos efikasnom sistemu prihvata

Svaka oblast podeljena je na **potpoglavlja** koja u opštim i shematskim crtama opisuju različite vrste aktivnosti, uključujući opšti opis podrške, željene rezultate i ishode, kao i predložene aktivnosti. Gde je relevantno, navedeni su i specifični EUAA treninzi, publikacije ili alati.

Korisnicima ovog dokumenta skreće se pažnja da katalog predstavlja **napore da se raščlane, organizuju i predstavе različite vrste podrške** koje se zatim sprovode u složenim i raznolikim okruženjima, a samim tim se mogu razlikovati po obimu i intenzitetu. Shodno tome, vrste podrške opisane ovde mogu se kombinovati, prilagoditi i modifikovati u skladu sa konkretnim kontekstom i potrebama partnerskih trećih zemalja.

⁽²⁾ <https://euaa.europa.eu/training> i https://euaa.europa.eu/publications?field_category_target_id=All&language=en&field_geo_coverage_target_id=&field_keywords_target_id=&title=

1) Doprinos jačanju i uspostavljanju zakonodavstva, institucija i sistema azila, u skladu sa CEAS i standardima EU

Ovaj deo fokusira se na **razvoj i sprovođenje pravnih temelja u skladu sa CEAS**, koji su od suštinskog značaja za zaštitu prava i dobrobiti tražilaca azila i izbeglica, dok se istovremeno promoviše standardizovan pristup u prekograničnom kontekstu.

Kroz tehničke smernice i konstruktivan dijalog, EUAA može pomoći nacionalnim vlastima u **razvoju i jačanju njihovog okvira za azil** kako bi se osigurala usklađenost sa CEAS. **Podrška upravljanju** obuhvata savete u vezi sa revizijom nacionalnih modela i strategija za azil i prihvata, kao i unapređivanje mehanizama koordinacije među relevantnim akterima na centralnom nivou.

Pored toga, EUAA može doprineti **razvoju kapaciteta institucija odgovornih** za pitanja azila u partnerskim trećim zemljama kroz prilagođene obuke, tehničke smernice i razmenu informacija.

U okviru ovog procesa, **razmena najboljih praksi** sa zemljama EU+ ističe se kao ključan element. Omogućavanjem deljenja uspešnih pristupa i metodologija, EUAA podstiče međusobno učenje, omogućavajući partnerskim trećim zemljama da imaju koristi od iskustava i strategija zemalja EU+, čime se dodatno doprinosi unapređenju njihovih sistema azila i prihvata.

U sledećem odeljku biće navedene **glavne oblasti u kojima EUAA može da ponudi podršku** partnerskim trećim zemljama, naglašavajući željene rezultate i ishode, kao i listu indikativnih aktivnosti koje se mogu sprovoditi u okviru svake vrste podrške.

Razvoj i/ili usklađivanje zakonodavstva i sistema za azil i prihvata sa CEAS

Opšti opis podrške

EUAA usko sarađuje sa partnerskim trećim zemljama radi **podrške usklađivanju njihovog postojećeg zakonodavstva sa CEAS i povećanja efikasnosti njihovih sistema za azil i prihvata**.

U tom kontekstu, EUAA deluje kao kanal za prenos znanja, razmenu najboljih praksi i uvida dobijenih iz iskustava zemalja EU+. Ovo ne samo da podiže sposobnosti partnerskih trećih zemalja, već doprinosi i širem cilju **uspostavljanja zajedničkog razumevanja modela i strategija za azil i prihvata** između EU i partnerskih trećih zemalja.

Predviđeni rezultati i ishodi

Predviđeni ishod ove podrške jeste doprinos osmišljavanju ili reviziji pravnog okvira koji omogućava partnerskim trećim zemljama izgradnju brzih i efikasnih sistema za azil zasnovanih na standardima CEAS, istovremeno vodeći računa o zaštiti prava i dostojanstva tražilaca azila.

Indikativne aktivnosti

- Pružanje stručnog savetovanja o postojećem nacionalnom zakonodavstvu, strategijama i modelima u oblasti azila ili prihvata, uz identifikovanje mogućih unapređenja radi olakšavanja usklađivanja sa CEAS;
- Organizovanje ad hoc seminara o temama koje se odnose na razvoj ili preispitivanje nacionalnog zakonodavstva, strategija i modela;
- Organizovanje konsultativnih procesa internih i eksternih aktera uključenih u sisteme azila i prihvata;
- Razmena modela, dobrih praksi i strategija koje primenjuju zemlje EU+, uključujući i u okviru tematskih mreža EUAA;
- Organizovanje studijskih poseta zemljama EU+ radi razmene informacija o modelima azila i prihvata, najboljim praksama, operativnim mehanizmima i strateškom planiranju;
- Podrška u obuci i profesionalnom razvoju osoblja za azil i prihvata koje učestvuje u izradi strategija;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Koordinacija između relevantnih aktera u upravljanju azilom i prihvatom

Opšti opis podrške

Prepoznajući ključni **značaj dobro koordiniranih institucija i snažnih proceduralnih garancija u procesu azila**, EUAA primenjuje sveobuhvatan pristup u saradnji sa partnerskim trećim zemljama. EUAA aktivno podržava partnerske treće zemlje u **razvoju efikasnih mehanizama koordinacije** među svim akterima koji imaju ulogu u sistemima azila i prihvata, uključujući, ali ne ograničavajući se na: državne i nevladine agencije, institucije, partnerske organizacije aktivne u oblastima kao što su zdravstvo, sprovođenje zakona, obrazovanje, socijalne službe, zaštita dece i integracija.

Podsticanjem saradnje i efikasne komunikacije, EUAA doprinosi uspostavljanju ili unapređenju međusobno usklađenog institucionalnog okvira unutar partnerskih trećih zemalja. Ovaj pristup obuhvata i kreiranje mreža među stručnjacima koje okupljaju eksperte iz različitih oblasti da zajednički razmatraju konkretne aspekte procedura azila. Ove radne grupe mogu služiti kao platforme za razmenu uvida, rešavanje izazova u realnom vremenu i zajedničko osmišljavanje rešenja u cilju povećanja ukupne efikasnosti i efektivnosti sistema azila.

Predviđeni rezultati i ishodi

Cilj je izgradnja institucija koje funkcionišu u skladu sa utvrđenim standardima vladavine prava relevantnim za javnu upravu, obezbeđujući usklađen i dobro koordinisan odgovor na složene izazove povezane sa azilom i prihvatom. EUAA pomaže u jačanju institucionalnih temelja partnerskih trećih zemalja, doprinoseći procesu azila koji je racionalizovan i zasnovan na pravima.

Indikativne aktivnosti

- Podrška organima vlasti u uspostavljanju i mapiranju nacionalnih mehanizama koordinacije i platformi koje uključuju relevantne aktere;
- Podrška identifikaciji ključnih nedostataka u koordinaciji i komunikaciji unutar sistema;
- Savetovanje ili olakšavanje stvaranja mreža među stručnjacima, koje obuhvataju teme koje su u fokusu interesovanja relevantnih aktera radi rešavanja izazova, identifikovanja mogućih aktivnosti i pružanja ažuriranja;
- Obezbeđivanje tehničke podrške u razvoju ili reviziji smernica, standardnih operativnih procedura (SOP) i praktičnih alata koji se odnose na komunikacione tokove, uloge i odgovornosti;
- Unapređivanje sinergije, uključujući radne tokove i komunikacione kanale, sa relevantnim akterima radi jačanja saradnje i efikasnosti.

Jačanje kapaciteta nacionalnih organa za upravljanje promenama radi unapređenja sistema azila i prihvata

Opšti opis podrške

EUAA može da pruži smernice i tehničke savete u cilju **podrške organizacionim promenama, prilagođavanju ili razvoju** koji su potrebni za uspostavljanje ili unapređenje efektivnih sistema azila i prihvata, u skladu sa pravnim okvirom EU, standardima i najboljim praksama.

U zavisnosti od konteksta i specifičnih potreba, ova podrška može biti usmerena na sistem azila, sistem prihvata ili obe oblasti, kao i na specifične segmente u kojima je potrebna promena organizacione strukture.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova oblast saradnje ima za cilj podršku razvoju ili jačanju efikasnosti, efektivnosti i održivosti okvira upravljanja azilom i prihvatom. Pored toga, izrada, planiranje i sprovođenje strategije i strukture ljudskih resursa olakšaće prelazak na novoidentifikovane ili revidirane strategije i kvalitet procesa.

Indikativne aktivnosti

- Podržavanje izrade organizacionih šema i definisanje strukturnih i operativnih promena potrebnih za unapređenje sistema azila i/ili prihvata;
- Podrška pri prepoznavanju nedostataka u kompetencijama na osnovu Evropskog sektorskog kvalifikacionog okvira (ESQF) i razvijanje plana razvoja kapaciteta;
- Podrška pri prepoznavanju potreba za obukom osoblja u sistemima azila i prihvata, kao i drugih relevantnih aktera;
- Podržavanje izrade nacionalnog plana obuka za osoblje u oblasti azila i prihvata;
- Olakšavanje i podrška u sprovođenju nacionalnih ili regionalnih obuka;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Planiranje vanrednih situacija

Opšti opis podrške

Planiranje vanrednih situacija predstavlja ključni aspekt **upravljanja situacijama velikog priliva, uz efikasno postupanje i usklađenost sa međunarodnim obavezama**, koje obuhvataju radnje koje se preduzimaju pre, tokom i nakon takvih događaja. Ovo planiranje je posebno važno radi obezbeđivanja adekvatnog upravljanja slučajevima ranjivih osoba.

EUAA pruža **tehničku podršku u procesu razvoja ili revizije planova za vanredne situacije**. Ovo uključuje pružanje stručnih smernica, komentara i preporuka tokom izrade ili revizije takvih planova u partnerskim trećim zemljama. Pomoću ovih aktivnosti, EUAA doprinosi **jačanju opšte spremnosti i kapaciteta za odgovor** nacionalnih organa u efikasnom upravljanju situacijama visokog priliva.

EUAA takođe podržava partnerske treće zemlje kako bi se osiguralo da planovi za vanredne situacije uključuju efikasne alate i procedure za identifikaciju i upućivanje maloletnika bez pratnje. Na ovaj način osigurava se da oni dobiju neophodnu podršku i usluge u skladu sa međunarodnim standardima. Pored toga, EUAA olakšava unapređenje veština i spremnosti nacionalnih organa pomoću radionica i razmene stručnih znanja iz zemalja EU+ u oblasti planiranja vanrednih situacija.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova vrsta podrške ima za cilj unapređenje opšte spremnosti i kapaciteta nacionalnih organa za upravljanje velikim prilivima kroz pružanje stručnih smernica tokom procesa izrade i revizije planova za vanredne situacije. Takođe osigurava da ovi planovi za vanredne situacije sadrže delotvorne alate i procedure za identifikaciju i upućivanje maloletnika bez pratnje, čime se obezbeđuje da dobiju potrebnu podršku u skladu sa međunarodnim standardima. U konačnici, cilj je unapređenje veština i spremnosti nacionalnih organa, omogućavajući im da efikasno sprovedu planove za vanredne situacije.

Indikativne aktivnosti

- Podržavanje izrade ili revizije plana za vanredne situacije pružanjem metodologije i tehničkih smernica, komentara i preporuka u vezi sa šablonom plana i metodologijom planiranja za vanredne situacije;
- Tehničke smernice za strukturiranje procesa razvoja i revizije planiranja u vanrednim situacijama (npr. podrška u definisanju institucija koje bi trebalo uključiti, sekvenciranju tematskih sastanaka radne grupe itd.);
- Pružanje stručnih komentara u pripremi implementacije planova za vanredne situacije;
- Podrška razvoju scenarija i odgovarajućih planova reagovanja;
- Podrška u osmišljavanju i sprovođenju vežbi testiranja radi unapređenja spremnosti i kapaciteta za odgovor;
- Prevod i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Digitalna transformacija

Opšti opis podrške

EUAA pridaje veliki značaj digitalnim inovacijama. Ovo podrazumeva unapređenje procesa azila i sistema prihvata kroz digitalizaciju procedura koje se zasnivaju na papirnoj dokumentaciji ili **optimizaciju postojećih procesa korišćenjem digitalnih alata**.

Iako su digitalne inovacije i tehnološki razvoj već dugo u fokusu zemalja EU+ i same Agencije, **pandemija COVID-19 delovala je kao katalizator, ubrzavajući napore ka digitalizaciji**.

Digitalizacija procesa azila ključna je za unapređenje efikasnosti procedura azila i kreiranje prilagodljivih procesa koji se mogu nositi sa iznenadnim porastom novih zahteva.

EUAA može pružiti podršku partnerskim trećim zemljama u identifikovanju mogućnosti za digitalnu transformaciju u okviru svojih sistema azila. Pružanjem stručnosti i smernica, EUAA pomaže partnerskim trećim zemljama da **istraže i primene digitalna rešenja koja povećavaju efikasnost i efektivnost njihovih procesa azila**, podstičući saradnički pristup tehnološkim unapređenjima u globalnom kontekstu azila.

Predviđeni rezultati i ishodi

Cilj je da se kombinuje tradicionalno upravljanje znanjem sa savremenim tehnološkim rešenjima, kako bi se procesi pojednostavili i obezbedila bolja dostupnost informacija u vezi sa azilom. Ishodi uključuju dokumentovane metodologije, izveštaje o mogućnostima digitalne transformacije i unapređene prakse upravljanja znanjem.

Indikativne aktivnosti

- Procena potreba, pregled postojećih sistema i procesa, i identifikovanje oblasti u kojima je potrebno poboljšanje unapređenje;
- Identifikovanje najboljih praksi i modela iz zemalja EU+ koji zadovoljavaju potrebe partnerskih trećih zemalja;
- Pružanje preporuka u vezi sa procesima koji se odnose na projektovanje.

Međunarodno angažovanje

Opšti opis podrške

EUAA je aktivno uključena u razvoj kapaciteta partnerskih trećih zemalja, proširujući svoju podršku izvan nacionalnog konteksta kako bi omogućila njihovo **konstruktivno učešće u međunarodnim projektima i inicijativama** vezanim za azil. Ovakvo angažovanje ima za cilj podsticanje strateške razmene znanja na regionalnom i globalnom nivou.

EUAA može olakšati povezivanje partnerskih trećih zemalja sa uhodanim međunarodnim mrežama, organizacijama i inicijativama posvećenim međunarodnoj zaštiti. Ovakav pristup saradnji omogućava razmenu iskustava, naučenih lekcija i inovativnih rešenja u širem kontekstu, istovremeno podstičući saradnju i partnerstva. Ovakvo angažovanje takođe **doprinosi povećanju vidljivosti** partnerskih trećih zemalja na međunarodnoj sceni.

Predviđeni rezultati i ishodi

Cilj je podsticanje aktivnog učešća i angažovanja partnerskih trećih zemalja u međunarodnim projektima i forumima koji se odnose na međunarodnu zaštitu, čime se unapređuje razmena najboljih praksi i saradnja. Ishodi uključuju dokumentovane saradničke inicijative, izveštaje o učešću i ojačane kapacitete za efikasno međunarodno angažovanje u projektima vezanim za azil.

Indikativne aktivnosti

- Podrška učešću na tematskim događajima EUAA ili zemalja EU+;
- Podrška učešću na regionalnim seminarima o temama koje se odnose na razvoj i jačanje sistema azila i prihvata;
- Podržavanje koordinisanog učešća u globalnim forumima za diskusije o pitanjima azila i migracija.

2) Doprinos efikasnim procedurama azila

Ovaj odeljak razmatra ključne elemente koji doprinose **efikasnosti procedura azila** koje postoje u svakoj partnerskoj trećoj zemlji.

EUAA podržava nacionalne organe u unapređenju upravljanja procedurama azila kroz **izradu i reviziju radnih tokova, smernica, standardnih operativnih procedura i alata** sa ciljem poboljšanja sistematizacije, harmonizacije i odgovornosti u sistemu međunarodne zaštite.

Pored toga, ovaj odeljak se fokusira na jačanje kapaciteta službenika koji prvi dolaze u kontakt sa podnosiocima zahteva, kako bi se obezbedio efikasan **pristup procedurama azila**, brzu **identifikaciju i upućivanje osoba sa ranjivostima** i/ili posebnim postupovnim potrebama, kao i **pružanje relevantnih informacija o** pravima i obavezama podnosiocima zahteva. Obuhvata i obezbeđivanje **kvalitetnog procesuiranja zahteva za azil u prvom i drugom stepenu** radi poboljšanja transparentnosti, doslednosti i odgovornosti. Zaključno, uključeni su i naponi koji za cilj imaju unapređenje **razumevanja procedura preseljenja**.

Pristup međunarodnoj zaštiti

Opšti opis podrške

EUAA može da podrži partnerske treće zemlje u **uspostavljanju ili unapređenju mehanizama za brzo identifikovanje, registraciju i upućivanje podnosilaca zahteva** za međunarodnu zaštitu, čime se obezbeđuje efikasan pristup proceduri azila, uz poštovanje ključnih osnovnih ljudskih prava i međunarodnih obaveza. Pored toga, EUAA može olakšati razvoj jasnih informativnih materijala, kako za nacionalne aktere, tako i za podnosiocje zahteva.

Kroz **saradnju sa relevantnim akterima**, EUAA ima ključnu ulogu u razvoju i jačanju kapaciteta nadležnih organa da pravovremeno identifikuju, informišu i registruju podnosiocje zahteva za međunarodnu zaštitu i upute ih u odgovarajući proceduralni tok.

Ovaj **sveobuhvatni pristup**, koji obuhvata procenu potreba i izradu rešenja prilagođenih kontekstu, doprinosi uspostavljanju sistema koji ne samo da garantuje pristupačnost, već i efikasno odgovara na jedinstvene potrebe i specifičnosti partnerskih trećih zemalja.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova oblast saradnje ima za cilj unapređenje sposobnosti službenika koji služe kao prvi kontakt za podnosiocje zahteva u trećoj zemlji da prepoznaju pojedince sa ranjivostima i one kojima je možda potrebna međunarodna zaštita, kao i da pruže relevantne proceduralne garancije i podršku, u skladu sa CEAS.

Indikativne aktivnosti

- Održavanje prilagođenih radionica o pristupu proceduri azila i relevantnim praktičnim vodičima i alatima EUAA, kao što je Vulnerability Toolkit (Alat za pitanja ranjivosti)(SNVA i IPSN);
- Podržavanje razvoja i revizije nacionalnih standardnih operativnih procedura, radnih uputstava, smernica i alata koji jasno definišu zadatke, uloge i odgovornosti relevantnih aktera, radne tokove i mehanizme upućivanja koji su ključni za osiguranje efikasnog pristupa proceduri azila. Ovo može uključivati integraciju kriterijuma i kontrolnih listi za preliminarnu identifikaciju ranjivosti, IPSN, registraciju namere, registraciju i podnošenje zahteva);
- Podrška razvoju, poboljšanju i širenju informativnih materijala, uključujući materijale prilagođene specifičnim potrebama ranjivih lica;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA (npr. Pristup proceduri azila; Registracija; Identifikacija osoba sa posebnim postupovnim potrebama; Komunikacija sa tražiocima azila);
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Identifikacija, procena i upućivanje osoba sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama

Opšti opis podrške

Pravovremena identifikacija i procena osoba sa ranjivostima i/ili posebnim potrebama je od ključnog značaja za pružanje relevantnih proceduralnih garancija/zaštitnih mera i prilagođene podrške.

EUAA može olakšati **napore partnerskih trećih zemalja da na brz i odgovarajući način identifikuju, procene i upute osobu sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama na relevantnu proceduru i specijalizovanog pružaoca usluga**, uz poštovanje principa „ne naneti štetu“ i poverljivosti. Ova podrška oslanja se na različite alate i obuke razvijene od strane EUAA, kao i na ekspertizu i najbolje prakse zemalja EU+.

EUAA takođe može da pomogne partnerskim trećim zemljama u razvoju i sprovođenju alata i jasnih smernica radi unapređenja delotvornosti procesa.

Predviđeni rezultati i ishodi

Podrška ima za cilj uspostavljanje bržeg i preciznijeg procesa identifikacije i procene ranjivosti, što rezultira pravovremenim pristupom podršci i proceduralnim garancijama. Ishodi uključuju sveobuhvatne protokole, smernice i praktične alate koji omogućavaju partnerskim trećim zemljama da od početka procedure azila adekvatno odgovore na specifične potrebe ranjivih osoba.

Indikativne aktivnosti

- Pružanje tehničkih saveta o razvoju alata i procedura vezanih za brzu identifikaciju, procenu i upućivanje osoba sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama;
- Pružanje podrške u osmišljavanju, sprovođenju ili optimizaciji relevantnih alata, procesa i radnih tokova;
- Podrška uspostavljanju ili unapređenju prikupljanja podataka i izveštavanja;
- Sprovođenje radionica i sesija mentorstva o korišćenju IPSN i alata za upućivanje;
- Obezbeđivanje mentorske podrške na terenu u vezi sa nacionalnim procedurama upućivanja za identifikaciju i procenu ranjivosti;
- Olakšavanje ekspertske misije u cilju predstavljanja najboljih praksi zemalja EU+ u oblasti identifikacije, procene i upućivanja osoba sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA (npr. Uvod u ranjivost; Trgovina ljudima; Podnosioci zahteva sa različitim SOGIESC karakteristikama; Deca u postupku azila; Žrtve rodno zasnovanog nasilja);
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Specijalizovane procedure za maloletnike bez pratnje i razdvojenju decu

Opšti opis podrške

U okviru podrške ranjivim osobama, EUAA posebnu pažnju posvećuje maloletnicima bez pratnje i razdvojenoj deci, te može pružiti specijalizovanu podršku nacionalnim organima partnerskih trećih zemalja u pogledu primene načela najboljeg interesa deteta i unapređenjem garancija u postupcima azila koji se tiču dece.

EUAA naročito može pomoći u osmišljavanju, **reviziji i optimizaciji relevantnih procedura, procesa i radnih tokova**. Takođe može doprineti obezbeđivanju ekspertske podrške, radionica i sesija obuke kroz rad. Korišćenjem znanja i iskustva stručnjaka EUAA i EU+ zemalja, EUAA može pomoći u jačanju kapaciteta nadležnih organa i osoblja uključenog u postupke zasnovane na najboljem interesu deteta i proceni starosti.

Ova podrška može uključivati **sveobuhvatnu procenu postojećih pravnih okvira i praksi** u vezi sa postupcima procene starosti, uključujući proveru njihove usklađenosti sa pravima deteta i međunarodnim standardima. EUAA olakšava ovaj proces nudeći ekspertizu u analizi postojećih praksi i identifikovanju potencijalnih nedostataka ili prepreka za procene starosti usklađene sa pravima deteta.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova intervencija ima za cilj da podrži uspostavljanje ili unapređenje specijalizovanih procesa za maloletnike bez pratnje, uključujući u okviru sistema prihvata, kao i unapređenje koordinacije između nadležnih organa i drugih aktera odgovornih za brigu o deci bez pratnje.

Indikativne aktivnosti

- Procena postojećeg okvira za upravljanje maloletnicima bez pratnje u sistemima azila i prihvata radi identifikovanja potreba i nedostataka;
- Pružanje smernica o nacionalnim procedurama procene starosti;
- Pružanje smernica o osmišljavanju, reviziji i sprovođenju protokola, radnih tokova i standardnih operativnih procedura, uključujući proceduralne garancije, upućivanje i dodelu prihvatnim objektima, sistemima starateljstva, BIA, BID i procenu starosti;
- Održavanje radionica i mentorstva kroz rad u vezi sa upravljanjem slučajevima dece bez pratnje, ulogama i odgovornostima staratelja, procenom starosti i BIA;
- Sprovođenje konsultacija sa relevantnim akterima i pružanje smernica o uspostavljanju i mandatima radnih grupa i mehanizama koordinacije;
- Olakšavanje ekspertske misije radi predstavljanja najboljih praksi zemalja EU+ u oblasti procene starosti;
- Prevođenje i distribucija EUAA praktičnog vodiča i video materijala o proceni starosti;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Kvalitet procesa azila i donošenja odluka

Opšti opis podrške

EUAA može da podrži partnerske treće zemlje u osmišljavanju i/ili optimizaciji radnih tokova i mehanizama obezbeđivanja kvaliteta u upravljanju azilom, uključujući podnošenje zahteva, upravljanje podacima, raspoređivanje termina, pripremu spisa, donošenje odluka (uključujući intervjuisanje, procenu dokaza i rizika), obaveštavanje o odlukama i reviziju kvaliteta.

Predviđeni rezultati i ishodi

Podrška EUAA ima za cilj jačanje kapaciteta partnerskih trećih zemalja u obradi zahteva za azil u skladu sa međunarodnim standardima. To uključuje optimizaciju radnih tokova, standardizaciju procedura, implementaciju tehnički utemeljenih standardnih operativnih procedura i unapređenje naprednih veština relevantnog osoblja.

Indikativne aktivnosti

- Mapiranje i preispitivanje okvira za azil, uključujući podnošenje zahteva, intervjuisanje, donošenje odluka i pristup efikasnom pravnom leku;
- Procena potreba u radnim tokovima i obradi zahteva;
- Pomoć u izradi i sprovođenju relevantnih standardnih operativnih procedura i protokola;
- Održavanje radionica, mentorstva kroz rad i ad hoc savetodavnih sesija o najboljim praksama za operacionalizaciju i unapređenje procesa, radnih tokova i alata u upravljanju predmetima azila;
- Obezbeđivanje mentorstva kroz rad i obuke o procesima i tehnikama utvrđivanja statusa azila;
- Podrška uspostavljanju ili unapređenju jedinica i/ili mehanizama za obezbeđivanje kvaliteta radi osiguranja usklađenosti sa standardima kvaliteta u postupcima azila;
- Podrška razvoju ili unapređenju informacionih i sistema za upravljanje podacima i povezanih alata;
- Jačanje kapaciteta nacionalnih organa za upravljanje podacima, analizu i izveštavanje;
- Obuka relevantnog osoblja u vezi sa EUAA COI modulima obuke;
- Organizovanje obuka o COI metodologiji i/ili informativnih sastanaka specifičnih za zemlju;
- Organizovanje aktivnosti obuke i stručnog usavršavanja u vezi sa procesiranjem žalbi u drugom stepenu;
- Olakšavanje ekspertske misije radi predstavljanja najboljih praksi zemalja EU+;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Prevođenje i distribucija publikacija relevantnih za EUAA.

Razvoj kapaciteta službenika za prvi kontakt sa tražiocima azila

Opšti opis podrške

Službenici za prvi kontakt imaju ključnu ulogu, jer služe kao prva kontaktna tačka za državljane trećih zemalja, a zaduženi su za ili mogu igrati ulogu u omogućavanju efikasnog pristupa međunarodnoj zaštiti.

EUAA može da podrži partnerske treće zemlje u **obezbeđivanju da službenici za prvi kontakt budu dobro pripremljeni da izvršavaju svoje obaveze** i obezbede pristup procedurama azila i proceduralnim garancijama za podnosiocima zahteva.

EUAA takođe može da podrži sprovođenje nacionalnih obuka namenjenih službenicima sa prvi kontakt iz relevantnih nacionalnih organizacija koje pružaju pomoć žrtvama trgovine ljudima, maloletnicima i drugim kategorijama ranjivih lica. Ova sveobuhvatna podrška ima za cilj unapređenje ukupnih kapaciteta i znanja službenika za prvi kontakt, čime se podstiče efikasnost sistema azila.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova podrška ima za cilj jačanje kapaciteta službenika za prvi kontakt partnerskih trećih zemalja, obezbeđujući da poseduju odgovarajuća znanja i veštine za informisanje i pružanje pomoći tražiocima azila u prvoj fazi postupka. Ciljanim obukama službenici mogu unaprediti svoje sposobnosti da identifikuju i odgovore na specifične potrebe, kao što su potrebe žrtava trgovine ljudima i/ili maloletnika bez pratnje. Podrška takođe obuhvata razmenu najboljih praksi i izradu standardnih operativnih procedura radi doslednog postupanja u predmetima azila.

Indikativne aktivnosti

- Sprovođenje obuka, radionica i mentorstva kroz rad o pristupu proceduri azila, registraciji, tehnikama komunikacije i pružanju informacija, kao i identifikaciji i upućivanju osoba sa ranjivostima;
- Olakšavanje ekspertskih misija za predstavljanje najboljih praksi zemalja EU+ u vezi sa registracijom;
- Sprovođenje radionica i sesija obuke o alatu za pristup postupku za dobijanje azila;
- Distribucija informativnog materijala namenjenog službenicima za prvi kontakt o pristupu proceduri;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Razvoj kapaciteta službenika za azil

Opšti opis podrške

Službenici za azil igraju ključnu ulogu u postupku azila, jer su odgovorni za registraciju zahteva za azil, vođenje ličnih intervjua, ispitivanje zahteva i donošenje odluka. EUAA može pružiti podršku partnerskim trećim zemljama radi **unapređenja znanja i tehničkih veština službenika za azil kako bi vodili intervjue na način koji je osetljiv na potrebe zaštite i kako bi temeljno ispitivali zahteve**, obezbeđujući informisane odluke usklađene sa CEAS i međunarodnim standardima zaštite.

Podrška EUAA službenicima za azil obuhvata širok spektar aktivnosti, uključujući prilagođene programe obuka i radionica fokusiranih na tehnike intervjuisanja, COI metodologiju, procenu rizika i dokaza, odredbe o uključivanju i isključivanju, kriterijume za odlučivanje, pisanje odluka i ukidanje zaštite.

Pored toga, **EUAA može olakšati razmenu znanja između partnerskih trećih zemalja i zemalja EU+**, omogućavajući službenicima za azil da steknu neposredna iskustva i uvide u operativne procedure i metodologije koje primenjuju njihove kolege. Ove razmene takođe mogu da podstaknu saradnju i razmenu najboljih praksi, čime se dodatno unapređuje kvalitet procene zahteva za međunarodnu zaštitu.

Predviđeni rezultati i ishodi

Kroz ove aktivnosti izgradnje kapaciteta, EUAA ima za cilj da opremi službenike za azil neophodnim znanjem i veštinama za obavljanje njihovih zadataka u skladu sa međunarodnim standardima i najboljim praksama. Povezani ishodi uključuju sveobuhvatne module obuka, prilagođene radionice i praktične alate koji zajedno doprinose unapređenju tehničkih veština i znanja.

Indikativne aktivnosti

- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA;
- Razmena informacija i ekspertize iz EUAA i zemalja EU+ u vezi sa procenom dokaza i rizika;
- Mentorstvo kroz rad u vezi sa tehničkim veštinama (intervju, procena dokaza i rizika, pisanje odluka, procena odluka i upotreba COI), uz korišćenje smernica i praktičnih alata EUAA;
- Sprovođenje radionica o relevantnim praktičnim vodičima, npr. Practical Guide on the use of COI by case officers (Praktični vodič o upotrebi COI od strane službenika za predmete), Practical Guide on evidence and risk assessment (Praktični vodič o proceni dokaza i rizika);
- Sprovođenje radionica o COI metodologiji i/ili informativnim sesijama specifičnim za države porekla;
- Sprovođenje radionica o identifikaciji zemlje porekla kroz verifikaciju dokumenata, istraživanje društvenih mreža i lični intervju;
- Olakšavanje ekspertskih misija u cilju predstavljanja najboljih praksi zemalja EU+;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Unapređenje razumevanja procedura preseljenja

Opšti opis podrške

EUAA ima mandat da podrži zemlje EU+ u njihovim aktivnostima preseljenja, koje podrazumevaju transfer ranjivih izbeglica iz zemalja domaćina u zemlje EU+. Preseljenje ovim osobama obezbeđuje prava ekvivalentna pravima lica koja uživaju međunarodnu zaštitu.

U tom kontekstu, EUAA može **podržati i partnerske treće zemlje u unapređenju razumevanja procedura preseljenja u zemljama EU+**. Partnerske treće zemlje mogu steći uvid u prakse EU+ zemalja u pogledu mehanizama upućivanja i kriterijuma prihvata u procesima preseljenja. Štaviše, EUAA može pomoći partnerskim trećim zemljama u boljem razumevanju politika i prakse zemalja EU+ u vezi sa prihvatom, pravima i pogodnostima, kao i integracijom preseljenih izbeglica.

Predviđeni rezultati i ishodi

Podrška ima za cilj unapređenje razumevanja kriterijuma selekcije za preseljenje u zemljama EU+ od strane partnerskih trećih zemalja, kao i sticanje znanja o efektivnim praksama integracije kako bi se obezbedilo uspešno uključivanje preseljenih izbeglica u njihove zajednice.

Indikativne aktivnosti

- Organizovanje studijskih poseta EUAA centru za podršku preseljenju (RSF) u Istanbulu;
- Olakšavanje pružanja informacija i ekspertize iz EUAA i EU+ zemalja o preseljenju;
- Organizovanje radionice radi razumevanja kriterijuma prihvata u procesima preseljenja u zemljama EU+;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

3) Doprinos efikasnom sistemu prihvata

Ovaj deo obrađuje nekoliko aspekata ključnih za **obezbeđivanje adekvatnih uslova prihvata, unapređenje kapaciteta za obradu i uspostavljanje efikasnih radnih tokova** u skladu sa zahtevima kvaliteta CEAS.

Pored toga, procenjuju se **strategije i radni tokovi za upravljanje slučajevima u prihvatnim objektima** uz identifikovanje oblasti koje se mogu dodatno unaprediti ili optimizovati.

Agencija podržava razvoj **kapaciteta službenika za prihvata** kako bi unapredili svoje veštine i znanja, obezbeđujući da mogu efikasno obavljati svoje uloge u sistemu prihvata.

Usklađivanje uslova prihvata sa CEAS

Opšti opis podrške

EUAA može da podrži partnerske treće zemlje da ispune međunarodne obaveze i standarde CEAS u vezi sa smeštajem i materijalnim uslovima. Ova sveobuhvatna podrška uključuje pružanje stručnih saveta u oblasti prihvata, doprinoseći usklađivanju sa CEAS.

EUAA može da pruži **podršku u planiranju i projektovanju prihvatnih objekata**, uključujući renoviranje i unapređenje postojećih objekata, kako bi se obezbedilo da ispunjavaju zahteve i standarde definisane u CEAS i smernicama EUAA. Podrška u projektovanju objekata može se kombinovati sa **razvojem i unapređenjem radnih tokova i procesa** potrebnih za efikasno funkcionisanje objekata. Pored toga, EUAA može podržati optimizaciju upravljanja prihvatom kroz izradu i unapređenje procesa, standardnih operativnih procedura, radnih tokova i operativnih alata na strukturnom i operativnom nivou.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova podrška ima za cilj unapređenje uspostavljanja i funkcionisanja prihvatnih objekata i materijalnih uslova u skladu sa CEAS standardima.

Indikativne aktivnosti

- Mapiranje i procena postojećeg nacionalnog modela i strategije prihvata i identifikovanje potencijalnih poboljšanja;
- Podržavanje izrade ili revizije procedura, radnih tokova, procesa i praksi vezanih za nacionalni sistem prihvata;
- Pružanje tehničke podrške u izradi ili reviziji strateških dokumenata i dokumenata sa smernicama, uključujući standardne operativne procedure, radne dokumente i protokole;
- Unapređenje kapaciteta osoblja za prihvata u korišćenju i primeni standardnih operativnih procedura i alata;
- Povećanje kapaciteta osoblja za prihvata za pružanje kvalitetnih informacija korisnicima;
- Povećanje kapaciteta osoblja za prihvata za upravljanje i analizu podataka;
- Pružanje ili olakšavanje pružanja mentorstva kroz rad radi podrške sprovođenju praktičnih smernica o uslovima prihvata za maloletnike bez pratnje;
- Obučavanje osoblja za prihvata o korišćenju alata EUAA alata za procenu uslova prihvata (ARC) i podrška u njegovom prilagođavanju lokalnom kontekstu;
- Organizovanje studijske posete zemljama EU+ radi razmene informacija o modelima prihvata, najboljim praksama, operativnim mehanizmima i strateškom planiranju;
- Pomoć u konsultativnom procesu relevantnih aktera uključenih u prihvata;
- Obezbeđivanje pristupa i sprovođenje relevantnih EUAA modula obuka i alata;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Unapređeno upravljanje prihvatnim centrima

Opšti opis podrške

EUAA može pružiti podršku partnerskim trećim zemljama u unapređenju upravljanja prihvatnim centrima. Ova podrška uključuje **optimizaciju upravljanja prihvatom i unapređenje procesa**, radnih tokova, operativnih alata i SOP, u cilju povećanja efikasnosti i usklađivanja procedura vezanih za prihvata.

EUAA može pružiti podršku u proceni postojećih radnih tokova u prihvatnim centrima, ponuditi **preporuke za pojednostavljenje procesa i poboljšanje operativne efikasnosti**. EUAA može da podrži razvoj prilagođenih alata i standardnih operativnih procedura za rešavanje specifičnih izazova identifikovanih tokom procesa procene, obezbeđujući jasne smernice o zadacima i odgovornostima osoblja. EUAA takođe može olakšati **razmenu tehničkih stručnih znanja i dobrih praksi iz svojih internih resursa i zemalja EU+**, obezbeđujući pristup rešenjima usklađenim sa operativnim i proceduralnim kontekstom partnerskih trećih zemalja.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova podrška ima za cilj da zajedno sa partnerskim trećim zemljama identifikuje potencijalne oblasti za poboljšanje u pogledu upravljanja prihvatnim centrima, kao i razvoj odgovarajućih i prilagođenih alata i radnih tokova za povećanje efikasnosti i stručnosti u ovom kontekstu.

Indikativne aktivnosti

- Procena potreba i identifikovanje oblasti u kojima je relevantno usklađivanje, razvoj i unapređenje procesa, kao i izrada strateških dokumenata i dokumenata sa smernicama;
- Identifikovanje oblasti za unapređenje u postojećem sistemu pružanja informacija i materijalima putem procene informativnih i komunikacionih potreba;
- Pružanje smernica u vezi sa upravljanjem informacijama i podacima u sistemu prihvata;
- Identifikovanje dobrih praksi i najboljih modela iz zemalja EU+ koji bi se mogli primeniti u skladu sa specifičnim potrebama ili kontekstom partnerske treće zemlje;
- Pružanje stručne i operativne podrške u upravljanju prihvatnim objektima;
- Podrška razvoju i sprovođenju standardnih operativnih procedura i alata koji se mogu primeniti u kontekstu prihvatnih objekata;
- Pružanje uputstava za izradu smernica, standardnih operativnih procedura i praktičnih alata na nacionalnom i lokalnom nivou, koordinaciju između različitih aktera uključenih u pružanje usluga, komunikacionih kanala i puteva, uloga i odgovornosti/projektnih zadataka;
- Podrška uspostavljanju i sprovođenju mehanizama koordinacije među akterima i pružaocima usluga u okviru prihvatnih objekata;
- Olakšavanje učešća osoblja prihvatnih centara u modulima obuka EUAA relevantnim za prihvata;
- Sprovođenje radionica o relevantnim EUAA vodičima i alatima vezanim za prihvata;
- Doprinosa izradi audio-vizuelnih, štampanih i digitalnih informativnih materijala kroz uvođenje metodologije „Let’s Speak Asylum“ i onlajn biblioteke;
- Organizovanje studijskih poseta zemljama EU+ radi razmene informacija o prihvatu;
- Prevođenje i pilotiranje EUAA alata ARC;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Identifikacija, procena i upućivanje osoba sa ranjivostima i efikasno upravljanje slučajevima u prihvatu

Opšti opis podrške

EUAA podržava partnerske treće zemlje u unapređenju **efikasne identifikacije, procene i upućivanja ranjivih osoba i osoba sa posebnim postupovnim potrebama** u okviru njihovih sistema prihvata (uključujući maloletnike bez pratnje i razdvojenju decu). Kroz prilagođenu podršku i zajedničke inicijative, EUAA nastoji da ojača kapacitete nacionalnih organa i relevantnih institucija u pružanju usluga i posebnih garancija podnosiocima zahteva sa ranjivostima i/ili posebnim postupovnim potrebama.

EUAA može da **podrži nacionalne organe u izradi i sprovođenju standardizovanog okvira za identifikaciju, procenu i upravljanje ranjivim slučajevima u okviru nacionalnog sistema prihvata**. Takođe, EUAA može pružiti savete za unapređenje mehanizama i procesa koordinacije kako bi se optimizovala interoperabilnost između specijalizovanih institucija i sistema azila i prihvata, posebno u vezi sa maloletnicima bez pratnje.

Predviđeni rezultati i ishodi

Podrška EUAA se fokusira na osnaživanje partnerskih trećih zemalja da razviju ili ojačaju sveobuhvatne i inkluzivne sisteme prihvata koji efikasno odgovaraju na potrebe ranjivih osoba, uključujući maloletnike bez pratnje. Kroz stručnost, podsticanje saradnje i sprovođenje prilagođene podrške, EUAA doprinosi obezbeđivanju dostojanstvenih i podržavajućih usluga prihvata, proceduralnih garancija i specijalizovanih usluga za osobe sa posebnim postupovnim potrebama, posebno maloletnike bez pratnje.

Indikativne aktivnosti

- Identifikacija, mapiranje i procena potreba vezanih za upravljanje ranjivim licima;
- Sprovođenje konsultacija sa organima za azil i prihvata i relevantnim akterima o mehanizmima koordinacije;
- Obezbeđivanje smernica i podrške za osmišljavanje i unapređenje namenskih protokola, radnih tokova, standardnih operativnih procedura, mehanizama upućivanja i raspoređivanja u prihvatne objekte i relevantne aktere;
- Obezbeđivanje ili olakšavanje pružanja mentorstva kroz rad u vezi sa identifikacijom i upravljanjem slučajevima ranjivih grupa;
- Procena postojećeg okvira za upravljanje maloletnicima bez pratnje u sistemima prihvata radi identifikovanja potreba i nedostataka;
- Pružanje smernica o nacionalnim procedurama procene starosti;
- Pružanje smernica o osmišljavanju, reviziji i sprovođenju protokola, radnih tokova i standardnih operativnih procedura, uključujući proceduralne garancije, upućivanje i dodelu prihvatnim objektima, sistemima starateljstva, BIA, BID i procenu starosti;
- Olakšavanje učešća u obukama i mentorstvu kroz rad u kontekstu prihvata maloletnika bez pratnje, uključujući teme kao što su BIC i uloge i odgovornosti staratelja;
- Angažovanje relevantnog osoblja u obuci, radionicama i/ili mentorstvu kroz rad u sprovođenju posebnih garancija za ranjiva lica i maloletnike bez pratnje, protokola, standardnih operativnih procedura i alata (uključujući, ali ne ograničavajući se na IPSN,

SNVA, Referral Toolkit, EUAA Practical Tools for Guardians, upravljanje slučajevima u prihvatu);

- Olakšavanje učešća u radionicama i tematskim razmenama o upravljanju predmetima u prihvatu;
- Sprovođenje radionice o EUAA smernicama za uslove prihvata;
- Organizovanje studijske posete zemljama EU+ radi razmene informacija o identifikaciji, upućivanju i upravljanju ranjivim licima, uključujući maloletnike bez pratnje;
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA.

Razvoj kapaciteta službenika za prihvata

Opšti opis podrške

Ova podrška obuhvata različite inicijative usmerene na unapređenje veština, znanja i kompetencija službenika koji upravljaju prihvatnim objektima i uslugama prihvata. To podrazumeva pružanje **specijalizovanih programa obuke prilagođenih potrebama službenika za prihvata**, koji pokrivaju širok spektar tema, uključujući procedure prihvata, međunarodne standarde (UNHCR i IOM), najbolje prakse u upravljanju prihvatnim objektima i rad sa ranjivim osobama. Ova podrška takođe ima za cilj unapređenje „mekih veština“ službenika (soft skills), relevantnih u kontekstu prihvata, kao što su postavljanje profesionalnih granica, komunikacija u interkulturalnom okruženju, rad sa akterima i upravljanje konfliktima. Kroz ove programe obuke, službenici za prihvata stiču neophodna stručna znanja i veštine za rešavanje različitih izazova i obezbeđivanje neometanog rada prihvatnih centara.

Pored toga, EUAA **olakšava razmenu znanja i mogućnosti razmene za službenike za prihvata** putem radionica, seminara i studijskih poseta zemljama EU+ i EUAA operacijama. Ove platforme službenicima omogućavaju da uzajamno uče kroz deljenje svojih iskustava, razmenjuju najbolje prakse i budu u toku sa najnovijim dešavanjima u oblasti prijema tražilaca azila. Podsticanjem saradnje i umrežavanja među službenicima za prihvata, EUAA doprinosi kontinuiranom unapređenju usluga pruženih u kontekstu prihvata.

Predviđeni rezultati i ishodi

Ova podrška ima za cilj jačanje sistema za prihvata u partnerskim trećim zemljama, unapređenje kvaliteta usluga pruženih tražiocima azila i obezbeđivanje usklađenosti sa međunarodnim standardima (UNHCR i IOM) i najboljim praksama u upravljanju prihvatom.

Indikativne aktivnosti

- Identifikacija potreba za obukom osoblja za prihvata i drugih relevantnih aktera;
- Promovisanje učešća u relevantnim modulima obuke EUAA (npr. Reception of Vulnerable Persons (Prijem ranjivih lica));
- Prevođenje i distribucija relevantnih publikacija EUAA

Publications Office
of the European Union

